

25 jaar 't Klöpke

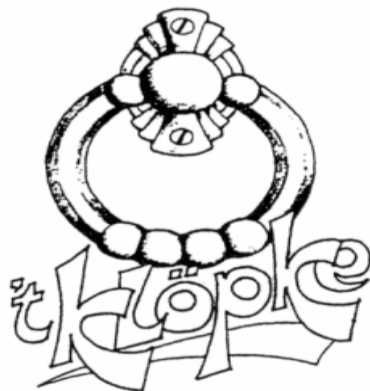

1992-2017

Parochieblad 't Klöpke 25 jaar

Voor iedereen ...

Dit jubileumnummer van 't Klöpke is bestemd voor jong en oud, voor iedereen die een band heeft of heeft gehad met de katholieke geloofsovertuiging. Dat kan tot uiting zijn gekomen als gelovig lid van de voormalige parochies St. Martinus en H. Maria Geboorte of gewoon omdat je je altijd al katholiek hebt gevoeld. De afgelopen vijftienvintig jaar verscheen 't Klöpke met het hier boven afgebeelde logo als parochieblad.

Verandering

In 2012 veranderden de parochies St. Martinus en H. Maria Geboorte in locaties van de overkoepelende parochie Maria Vlucht (waar ook de locaties Glanerbrug, Lonneker en Overdinkel toe horen). Eind 2016 gingen de Losserse locaties

St. Martinus en H. Maria Geboorte op in één nieuwe geloofsgemeenschap: Geloofsgemeenschap Katholiek Losser. De St. Martinuskerk werd gesloten; alle vieringen te Losser worden nu gehouden in de H. Maria Geboortekerk.

Nieuw gezicht

Maar in deze turbulente tijden bleef 't Klöpke verschijnen als het communicatieblad voor heel katholiek Losser en Glane. Bij het ontstaan van de Geloofsgemeenschap Katholiek Losser leek het de locatieraad een goed idee om een nieuwe start te maken met een nieuw gezicht. Vandaar dat het vertrouwde gele Klöpke plaats heeft gemaakt voor een blad met een kleurig logo.

Het feit dat 't Klöpke al vijftienvintig jaar de boodschapper is van het katholieke nieuws in Losser en Glane is voor de locatieraad van Geloofsgemeenschap Katholiek Losser aanleiding om iedereen die katholiek is of zich daarmee verbonden voelt deze jubileumuitgave aan te bieden waarin wordt teruggeblikt op 25 jaar 't Klöpke.

IN DIT NUMMER

Voor iedereen.....	2
Een ware megaklus....	3
Redactie in gesprek met Onmisbaar communicatiemiddel ..	3
Redactie in gesprek met	4
Hoe het maken van 't Klöpke begon	5
De redactie	5
Jos Morsink en Lien Dood vertellen.....	6
Proficiat met 25 jaar ...	7
De voorbije 25 jaar	8
Redactie in gesprek met Joop Hollink.....	9
De geboorte van de naam 't Klöpke	9
Redactie in gesprek met Marietje Huisman	10
De oorsprong van de naam	11
Klooster Maria Vlucht.	11
Klopjes	12
Uit de oude doos	13, 14
Een digitaal Klöpke	15
Dankwoord	16
Noot van de redactie ..	16

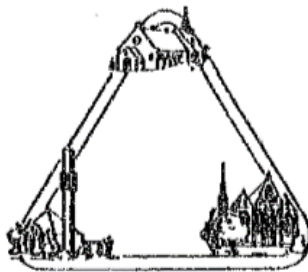
' Een ware megaklus, en nu al 25 jaar lang '

Voor mij ligt het eerste exemplaar, Pasen 1992.

Op de voorkant een gelijkzijdige driehoek met in de top de kerk van Glane, links de St. Martinuskerk en rechtsonder de H. Maria Geboortekerk. Ik kan me het gevoel nog herinneren dat het verschijnen van het eerste nummer iets had van een droom die uit kwam. Stonden de twee parochies soms met de rug naar elkaar, langzamerhand draaiden we 180 graden om en kwamen we (soms hortend en stotend) met het gezicht naar elkaar te staan. We keken elkaar aan, we zagen elkaar, de verschillen en ook de overeenkomsten.

Een van de vruchten van een groeiende samenwerking is toen HET PAROCHIEBLAD LOSSER EN GLANE geworden. We hadden toen nog geen mooie naam voor het blad.

Een sterk punt heb ik altijd gevonden (en nu nog) dat we het in eigen beheer hebben uitgegeven. Niet alleen was dat toen veel en veel goedkoper, maar het werd ook een parochieblad, een blad van en door parochianen. Ik heb meerdere malen met open mond staan kijken naar de redactievergadering (wij woonden er bij wijze van spreken boven op), het afdraaien, (ik kan

me het geratel van de machine nog herinneren) de bergen papier die gebruikt werden, met daarna de vouw-ploeg in het parochiecentrum met daarna de distributie.

Een ware megaklus, en nu al 25 jaar lang. Wat een trouw van al die parochianen, zelfs namen van het eerste begin kom ik vandaag de dag nog tegen. In dit verband wil ik ook graag de naam van Tiny Spit noemen en gedenken. Zij was mede een drijvende kracht achter iedere uitgave.

Wij zijn nu 25 jaar verder, het blad heeft meer dan we toen konden vermoeden zijn diensten bewezen. Communicatie is het sleutelwoord geworden in het pastorale veld van vandaag.

Omdat we nu onder de rook van Losser wonen, krijgen we telkens weer een nieuw exemplaar aangereikt. We blijven dus goed op de hoogte.

Graag wil ik U allen van harte mijn gelukwensen aan bieden in het vertrouwen dat 'T KLÖPKE de

geloofsgemeenschap van Katholiek Losser ook in de toekomst van dienst kan blijven.

Met hartelijke burengroet

Vanuit De Lutte, mede namens Dieny,
Henk Jacobs, em. Pastor

De Redactie van 't Klöpke in gesprek met....

Vooraf.

Ons parochieblad 't Klöpke is een communicatiemiddel. Vanuit allerlei hoeken van onze parochie worden wetenswaardigheden gemeld. Prima, wenselijk, en: nuttig!
Maar, als parochianen hebben we elkaar ook wel iets te vertellen: Wie ben je? Wat doe je? Watervaar je in onze parochie? Wat hoop je?

In dit jubileumnummer laten we daarom een paar actieve parochianen aan het woord. Gewoon op persoonlijke titel. Hoe kijken zij als persoon en als vrijwilliger naar onze parochie? Wij gingen op bezoek bij Jos Morsink en bij Lien Dood en legden hun deze vraag voor.

(Lees verder op pagina 6)

'Onmisbaar communicatiemiddel binnen een geloofsgemeenschap'

Dit 25-jarig jubileum is best een felicitatie waard. Ik kan me nog goed herinneren dat er een groeiende behoefte was aan goede communicatie binnen de parochies van Losser. De gelegenheid deed zich voor dat er een cursus werd aangeboden aan mensen die zich daarvoor wilden inzetten. Enkele parochianen wisten we te motiveren om deze cursus te volgen. Zij hebben toen direct daarna de daad bij het woord gevoegd en vormden de redactie van het blad, dat de naam 't Klöpke kreeg. Naast de redactie waren er nog een heel aantal mensen nodig om het boekje te drukken, te vouwen en te nieten en de bezorging te regelen. Ik kwam altijd even naar de redactievergadering om te zien welke artikelen aangeleverd waren en opgenomen konden worden. Dat riep soms ook enige discussie op. Het is ook een hele klus om telkens goede artikelen en goede informatie

te verzamelen die binnen de geloofsgemeenschap belangrijk zijn om te delen. Ik hoor dat er na 25 jaar nog een paar redactieleden actief zijn. Dat is zeker een dankjewel waard. Zo ook voor alle andere medewerkers.

Het is goed om te zien dat nog steeds dezelfde opzet wordt gehanteerd. Door de veranderingen binnen kerkelijk Losser is de kافت wel aangepast, maar verder is het heel herkenbaar en goed leesbaar. Een onmisbaar communicatiemiddel binnen een geloofsgemeenschap. Door de ontwikkelingen van internet is het nu ook mogelijk via de site het parochieblad breed te verspreiden, dat is ook positief.

Ik wens alle medewerkers en natuurlijk ook alle lezers van 't Klöpke een goede toekomst.

Een vriendelijke groet van
Zr. Astrid van den Berg

De redactie in gesprek met Willy Veldkamp en Truus Olde Heuvel, de stencilvrouwen van het eerste uur: 't Klöpke.

Maandag 15 mei 2017 11.30 uur
Na het stencilen van 't Klöpke en het boekje van de dauwtrappersviering gingen de dames aan de praat.

- *Wie waren de mensen van het eerste uur van het stencilen van 't Klöpke?*
Beiden aankijkend kwam het antwoord.

Sinds 1983-1984 zijn we al bezig met het parochieblad van de Martinus, twee mensen hielpen ons daarbij, maar het ging niet zoals het nu gaat.

In 1992 begonnen we met het stencilen van het parochieblad van:

H. Maria Geboortekerk, St. Martinuskerk en de Sacramentskerk in Glane.

Een hele groep vrijwilligers heeft haar steentje bijgedragen om dit in goede banen te leiden. Af en toe werd er vergaderd met leden van de redactie.

De dames: later was het niet meer nodig, al die vergaderingen, het liep toch goed.

Klachten hadden de 2 dames ook: Vernieuwing is goed, maar het Klöpke is nu niet meer herkenbaar. 25 jaar heeft er een geel kaft om heen gezeten en nu is het opeens wit. Wel waren de 2 dames tevreden over de afgelopen jaren.

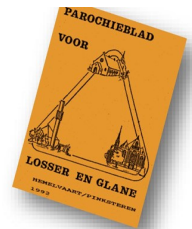
Onder andere: er wordt nu goed aangeleverd.

Uit beide monden: we hebben er veel tijd ingestoken. In de beginjaren zeker 50 uur in het jaar p.p. 25 jaar lang, reken maar uit. Jarenlang hebben we i.v.m. stencilen, onze vakanties aangepast.

Voor de toekomst hadden de dames de volgende wensen:

- Voor de ouderen moet het een blad op papier blijven, niet digitaal.
- Groter lettertype.
- Vervangers nodig voor de toekomst.

Al met al was het een prettig gesprek en een goede bijeenkomst, maar wat de dames niet wisten: dat 't Klöpke al 25 jaar bestaat!

Hoe het maken van 't Klöpke begon.

Pastoor Jacobs en zuster Astrid zagen in 1991 – in verband met het teruglopende kerkbezoek - het belang in van een kerkelijk communicatieblad. In de toenmalige St. Martinusparochie had men al een parochieblad. Je betaalde daar abonnementsgeld voor. Echter, dit blad was inmiddels een stille dood gestorven. De wens van de pastoor en de zuster was om tot één parochieblad te komen voor de parochies van Losser en Glane. Dit blad moest bekostigd worden uit de financiën van de beide parochies.

Vol goede moed gingen de pastoor en de zuster op pad om enkele mensen te vragen om de kar te trekken. Zo kwam zuster Astrid op bezoek bij mijn vrouw met de vraag of zij wat voelde voor het maken van een parochieblad, immers zij typte toch regelmatig het boekje voor de gezinsvieringen (op een hele oude typemachine).

Dat was inderdaad het geval, maar omdat ik al enige ervaring had opgedaan met een computer, waren wij er toe overgegaan om de boekjes voor de gezinsvieringen op de computer te maken. Dat scheelde veel tijd en energie. Ik was van mening dat een parochieblad niet meer op een oude typemachine uitgetikt diende te worden en bood aan om mee te denken.

Spoedig werd een vergadering belegd met de "voortrekkers". Daar werd besloten dat het blad gratis en zonder advertenties zou zijn en in eigen beheer zou worden vervaardigd. Dit alles op voorwaarde dat er eerst voldoende bezorgers moesten worden geworven. De tweede stap zou zijn om vrijwillige drukkers, vouwers en nieters te werven. Pas als aan deze voorwaarden zou zijn voldaan kon een redactie worden samengesteld om met een blad van start te gaan. Zo kon het parochieblad een sociaal-parochieel gebeuren worden.

Al vrij snel waren er voldoende vrijwilligers om van start te gaan. Er kwam een kopieermachine in een werkruimte – de voormalige keuken – in het parochiecentrum van de H. Maria Geboortekerk, waar ook een computer met printer stond. Hier gingen ook de redactie, de vouwers en nieters aan de slag.

De redactie

De redactie besteedde twee avonden aan het samenstellen van een uitgave van het parochieblad. Daarnaast staken de redactieleden ook thuis de nodige tijd in het parochieblad. Omdat de computer in die tijd eigenlijk een veredelde typemachine was, moest de redactie alle ingeleverde kopij – handgeschreven of getypt op allerlei formaten papier – ontcijferen, verbeteren en overtypen. Bij de eerste uitgave werd gevreesd of er wel voldoende kopij binnen zou komen. Dit is echter in de achter ons liggende periode nooit een probleem geweest.

De afbeeldingen werden uit een speciaal hiervoor boekwerk gekopieerd. Het uitzoeken van het juiste plaatje bij het juiste artikel was de vaste taak van een van de redactieleden; dit redactielid kreeg de titel platoloog. Elke pagina werd apart

opgemaakt, geprint, uitgeknipt en op een moedervel geplakt. Deze moedervellen werden gekopieerd en op volgorde gelegd.

Het resultaat werd doorgegeven aan de drukkersgroep. Het werd – vooral op de tweede redactieavond – vaak erg laat, omdat die avond het nummer af moest zijn. Was dit gelukt dan dronk de redactie nog een biertje of wijntje met pastoor Jacobs, die altijd belangstellend kwam kijken of het werk al opschoot.

Na enkele jaren kwamen er betere computers met een printer, de redactie kreeg de beschikking over betere software/programma's, de kopij werd nu ingeleverd op floppies en diskettes waardoor het mogelijk werd doelmatiger te werken. Zo kon er meer tekst op minder papier worden geplaatst zonder dat het ten koste ging van de leesbaarheid.

De komst van internet en email maakte floppies en diskettes overbodig.

En tegenwoordig gaat de redactie op tijd naar huis.

Ton Melcherts

Jos Morsink: 'Ik ben voorzitter van de locatieraad Geloofsgemeenschap Katholiek Losser, secretaris van de Pastoraatsgroep en de commissie Dauwtrapvieringen, voorzitter van de begraafplaatscommissie en van de commissie Kerkennacht.

Ik wil graag het gevoel hebben met zijn allen een leefbare kerk te vormen. Ik vind het dan ook fijn om midden tussen de vrijwilligers te zijn. Overal is wel eens wat, maar meestal is de sfeer goed en loopt het allemaal prima.

We hebben de steun van 'boven' nodig.

We zullen naar mijn idee hard aan de slag moeten om meer te betekenen voor alle parochianen, jong, oud, kinderen, jong volwassenen enz. We moeten nieuwe initiatieven nemen. Het blijft nu allemaal

teveel bij hetzelfde. We hebben nieuwe mensen nodig, die met nieuwe ideeën komen. Bij dat proces hebben we de steun van 'boven' nodig, van het bestuur en van de pastores. Zij moeten ons helpen die nieuwe mensen bij elkaar te brengen en zij moeten daar goede ondersteuning aan geven. Daar moeten we niet te lang meer mee wachten, anders zie ik het somber in, dan zakken we in. Zo zie ik het. En ik niet alleen. Toevallig hadden we onlangs een bijeenkomst van alle werkgroepen. Daar hoorde je dezelfde geluiden.

Nog even dit: 't Klöpke bestaat 25 jaar. Ik wil wel even kwijt, dat ik het een prima blad vind met veel informatie. Ik heb veel waardering voor de redactie en al die vouwers, nieters en natuurlijk de bezorgers. Ik wens ze van harte proficiat met dit jubileum'.

Lien Dood: 'Ik ga voor in uitvaartvieringen en soms in een gebedsviering. Ik ben voorzitter van het Liturgisch beraad van de Geloofsgemeenschap Katholiek Losser en ook van dat van geheel Maria Vlucht. Zondags na de eucharistieviering verzorg ik mede de koffie. Verder ben ik soms gastvrouw in het parochiecentrum, hier in Losser.

vieringen. Voor mij persoonlijk geeft dit vrijwilligerswerk echt inhoud aan mijn leven. Ik moet er niet aan denken, dat ik dat allemaal kwijt zou zijn. Het geeft je zo veel energie! Maar, het moet wel leuk blijven. Tijdens het proces van de fusie van de

grotere schaal werken. Daardoor wordt het contact er niet beter op. We moeten kleinschalig gaan werken en er meer jongeren bij betrekken. Het Jongerenpastoraat doet dat uitstekend: de jongeren aansprekend in hun wereld: excursie naar Veenhuizen, een medium in hun groep, in gesprek met burgemeester Sibjom. Dat is toch prima. Goed zou zijn, als het ook wordt overgebracht, waarom wij zo betrokken blijven bij de geloofsgemeenschap.

Je voelt, dat je met elkaar op één lijn zit en dat werkt prettig.

Veel vind ik positief om te doen. Je voelt, dat je met elkaar op één lijn zit en dat werkt prettig. Maar soms gaat die samenwerking ook wat stroef. Dan hoor je zoiets van: 'Dat zijn we niet gewend'. Nou, dat is jammer. Wat leven in de brouwerij lijkt me niet verkeerd. Trouwens, velen willen dat ook. Variatie in de zondagse vieringen zou welkom zijn. Latijnse vieringen eens afwisselen met Nederlandse

beide locaties hier in Losser ging het soms moeizaam. Toen vond ik het wel eens wat minder. Jammer vind ik ook, dat bij de start van de gefuseerde locaties niet wat meer nieuwe mensen zijn gaan meedoen op de verschillende niveaus. Nieuw bloed geeft nieuwe initiatieven. Daar hebben we misschien wel een moment gemist.

Over de toekomst ben ik wat somber. De kerk gaat op steeds

't Klöpke zou misschien wat meer afwisseling in de voorpagina kunnen krijgen, aangepast aan de periode van het kerkelijk jaar. En de inhoud zou er m.i. mee winnen, wanneer er een aantal korte, inhoudelijke onderwerpen behandeld zouden worden. Verder veel respect voor de mensen, die dit met zijn allen nu al 25 jaar voor elkaar maken! Proficiat!

Proficiat met 25 jaar 't Klöpke

Hoeveel woorden zouden er via het Klöpke in 25 jaar ons, leden van een parochie in Losser, bereikt hebben. Voor de meesten niet te tellen, voor sommigen zal het meevallen.

Hoewel er bij mijn weten nooit een enquête is gehouden onder het potentieel aan lezers, mogen we aannemen, dat velen het 9 keer per jaar verspreide gele boekje ter hand hebben genomen om o.a. te bekijken wie er voor zal gaan in vieringen, welke soort vieringen er zijn, of om de kronieken betreffende huwelijk, doop en overlijden te lezen.

Ook andere informatie kunnen we er vinden. Een praatje van een pastoor of pastor, gebeurtenissen met of in groepen, jongerenpastoraat en allerlei belangrijke en minder belangrijke zaken die velen zullen interesseren. Het aardige is altijd geweest dat het boekje werd verspreid in zowel de

H. Maria Geboorteparochie als in de St. Martinusparochie. Beide kerken leverden vrijwilligers voor redactie, teksten, vouwen, nieten en bezorgen. De samenwerking is naar mijn mening altijd voortreffelijk geweest. Als voormalig parochiaan van de St. Martinus kon je beluisteren hoe vanzelfsprekend het was en nog is om gezamenlijk een parochiële klus, het fabriceren van een parochieblad, te klaren. Er werd eigenlijk nooit gemopperd over het parochieblad en nooit werd er getwist over inhoud of vorm. Zelfs aan de keukentafel in de St. Martinuskerk, waar dagelijks het wel en wee van de geloofsgemeenschap werd besproken, werden nauwelijks onvertogen woorden gewijd aan het Klöpke. Anekdoten en moppen genoeg over het wel en wee van de St. Martinus, maar bij mijn weten niet over het parochieboekje. Zo'n boekje was nieuwsgaring en ieder deed er het zijne voor, een object dat er al 25 jaar bij hoorde.

*Nee geen möpke over het klöpke
Geen gemekker of gemaar
Ieder kon er goed mee leven
En dat al vijfentwintig jaar
Wellicht mag Losser het beleven
Dat onze kerk blijft voortbestaan
Dat steeds ons Klöpke weer mag geven
Wat er ter kerke wordt gedaan.*

Het Klöpke nieuwe stijl met een mooie outfit nodigt parochianen uit om gelezen te worden. Moge het bijdragen tot kennis en nauwere beleving van vele kerkelijke zaken, die er met name in de geloofsgemeenschap van Losser plaatsvinden.

Proficiat gewenst met 25 jaar Klöpke. Proficiat aan ons allen, maar vooral aan degenen die zich vele jaren daadwerkelijk ingezet hebben

om te zorgen dat er periodiek lezenswaardige informatie over kerkelijke aangelegenheden thuis gelezen kan worden. De sfeer en aanpak bij het samenstellen van het parochieboekje mag daarbij tot voorbeeld dienen voor andere parochiële zaken.

Frans Koel

Nadat pastoor Driever in 1988 met emeritaat was gegaan en samen met zijn huishoudster, Mej. Mien Veltmaat, naar Rekken was vertrokken, brak voor de St. Martinusparochie het pastoorloze tijdperk aan, d.w.z. dat er geen pastoor meer woonde op de pastorie.

De Sacramentskerk in Glane, die vanaf 1966 een bijkerk was van de St. Martinusparochie, werd in 1994 gesloten. Het dalende aantal kerkbezoekers, de financiën en het priestertekort maakten een sluiting onvermijdelijk. De kerk werd verkocht en kreeg een woonbestemming. De inwoners van Glane waren dus voor een kerkbezoek op de St. Martinuskerk of buurtkerken aangewezen. Ze bleven echter wel parochianen van de St. Martinusparochie. Pastor Jos Smits, een oud-missionaris en pastoor van Overdinkel, werd de nieuwe pastoor, maar bleef in Overdinkel wonen. Hij werd in Overdinkel opgevolgd door resp. de pastores Alfons Terbeke en Gerard Hoitink.

Gelukkig vond hij een helpende hand in Zr. Astrid van den Berg, die als pastoraal-werkende werd aangesteld. Zij ging in de St. Martinuspastorie wonen. Samen met pastoor Henk Jacobs van de H. Maria Geboorteparochie was zij de initiatiefneemster om in 1992 te komen tot een parochieblad voor Losser en Glane, het tegenwoordige 't Klöpke.

Pastor Jacobs, die van 1988 tot 1999 pastoor van de H. Maria Geboorteparochie was, kreeg, toen pastor Jos Smits in 1992 vertrok, de St. Martinusparochie er bij. Hij was toen met recht de pastoor van Losser.

Tijdens het pastoraat van Bernhard Reerink, (2000 – 2008) komt het samenwerkingsverband tot stand tussen de parochies van Losser, Lonneker, Overdinkel en Glanerbrug. Het bisdom is door een steeds groter tekort aan priesters, een sterk teruglopend kerkbezoek en een nijpend financieel probleem genoodzaakt het aantal parochies in het bisdom terug te brengen door opheffing of fusering.

In 2011 gaan bovengenoemde 5 parochies op in de nieuwe parochie Maria Vlucht. Deze naam is ontleend aan het klooster "Maria Vlucht op de Glan". Zusters Tertiarissen, die door de staten van Overijssel na de Reformatie uit Almelo waren verdreven, hadden zich in Duitsland over de

grens bij Glane gevestigd en daar een klooster gesticht.

Na zuster Astrid werden pastor Miranda Heerink-Beene (2000-2008) en pastor Maroesjka Slegers (2009-2013) als pastoraal-werkenden aangesteld.

Pastoor Bernhard Reerink vertrekt in 2008 naar Oldenzaal en wordt opgevolgd door pastoor Theo Munsterhuis (2008-2013), die zich in Overdinkel vestigt. Sindsdien woont in de pastorie van de H. Maria Geboorte geen pastoor meer.

Met het vertrek van Theo Munsterhuis ontstaat mede door het grote tekort aan pastores een totaal nieuwe situatie. Een personele fusie van de parochies van Enschede, Haaksbergen en Maria Vlucht is noodzakelijk. Pastoor André Monninkhof uit Enschede wordt de pastoor van de 3 parochies met 13 verschillende locaties. Pastor Willy Rekveld wordt in dit verband als tweede priester aangesteld samen met pastor Bert Huitink (2008-2015) als diaken.

Met het vertrek van diaken Huitink verdween de laatste pastor waarmee de gemeenschap een hechte band had. Men voelt zich minder verbonden met pastores, die men niet kent en die elders wonen.

In 2015 werd duidelijk dat 2 kerken in Losser niet meer haalbaar zijn. Met pijn in het hart heeft de locatieraad in overleg met het parochiebestuur van Maria Vlucht moeten besluiten om de St. Martinuskerk in 2016 aan de eredienst te onttrekken en over te gaan tot sluiting van de kerk.

Het 50-jarig bestaan van de kerk kon nog worden gevierd en na een laatste St. Martinusfeest vond eind november 2016 de slotviering plaats.

Kerk en pastorie zullen worden verkocht en voor de verschillende voorwerpen in de kerk zal een goede bestemming worden gezocht, deels in de H. Maria Geboortekerk, deels elders.

De nieuwe geloofsgemeenschap, ontstaan door het samengaan van de locaties St. Martinus en de H. Maria Geboorte gaat verder onder de naam Geloofsgemeenschap Katholiek Losser.

Hoewel de naam Geloofsgemeenschap St. Martinus, gelet op de banden, die Losser al eeuwen met deze heilige heeft, niet misplaatst zou zijn geweest.

De redactie in gesprek met de heer Joop Hollink, vouwer, nieter en bezorger van 't Klöpke

Dinsdag, 13 juni 2017
We hadden beiden de koffie op toen ik met Joop in gesprek ging over wat hij voor 't Klöpke had gedaan en heeft betekend.

Joop: ik doe dit al 18 jaar het vouwen en nieten van 't Klöpke. Ook al 18 jaar bezorg ik de pakketten bij de bezorgers.

Volgens Joop Hollink is er nog steeds een aantal vouwers, nieters en bezorgers van het eerste uur van 't Klöpke. Ik ben er destijds zo maar ingerold.

In de eerste jaren was er nog een kerkdienst om 09.00 uur en daarom begonnen we maar iets later op die woensdagmorgen.

Ik vond het altijd wel gezellig met zoveel vouwers en nieters. De afgelopen jaren is het aantal danig minder geworden.

Dat het digitaal Klöpke het terrein wint geloof ik niet. Als ik wat wil lezen heb ik dat exemplaar liever op tafel liggen, dan kan men dat goed lezen. Wel streef ik naar vervanging, voor het werk als vouwer en nieter.

Als ik de stapels van 't Klöpke bezorg, en degene niet thuis aantref, dan zet ik het pakket wel bij de voordeur of onder het afdak, dan weten ze dat ik er ben geweest.

Een anekdote: Bij een adres van de bezorger, als ik dan belde en er werd opengedaan dan werd er altijd gezegd: "Het gele gevaarte komt er weer aan".

Al met al een leuk gesprek met de heer Joop Hollink. Maar dan was de tijd om, want Joop moest asperges koken voor in de diepvries.

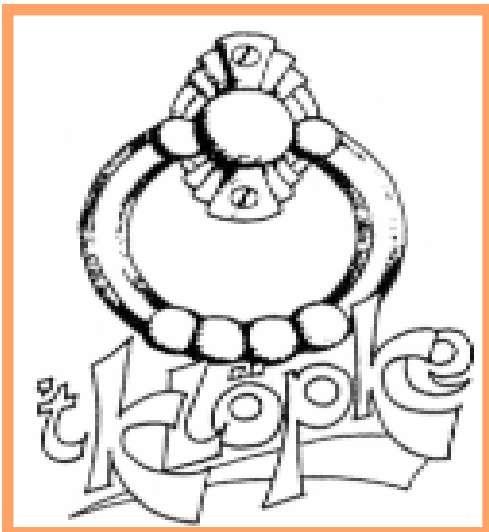
De geboorte van de naam 't Klöpke

En van de redactieleden van 't Klöpke heeft een gesprek gehad met de heer Kuipers. Dit naar aanleiding van het feit dat Jan en Ans Kuipers destijds hebben gereageerd op het verzoek van de redactie een naam voor ons parochieblad te bedenken. Zij kwamen met het voorstel het blad de naam 't Klöpke te geven.

Jan Kuipers:

Wij vonden die naam zeer toepasselijk, omdat het blad een communicatiemiddel is tussen pastoor / parochie en parochianen. Toen in het verleden de katholieke zielzorg door de overheid werd verboden waren het de klöpkes (ongehuwde vrome vrouwen), die de gelovigen op de hoogte brachten van parochienieuws, wanneer er kerkdiensten (in het geheim) zouden plaatsvinden en op welke plaats. Dat was meestal bij mensen thuis, op een boerderij of in een schuur (schuurkerk).

Vijfentwintig

Vijftientig jaar geleden kreeg ik het gevoel dat de mensen steeds minder de plaats van de vieringen wisten te vinden en steeds minder op de hoogte waren van wat er in kerk en parochie leeft. Om in die leemte te voorzien werden de klöpkes vervangen door een boekje, maar met hetzelfde doel: doorgeven van parochienieuws, de weg wijzen naar tijd en plaats van vieringen, een echt klöpke dus.

Of het voldoende geholpen heeft betwijfel ik. Steeds minder mensen kunnen blijkbaar in onze moderne wereld met en steeds meer teruglopend kerkbezoek de plaats en tijd van samenkomsten vinden.

De redactie in gesprek met mevrouw Marietje Huisman, vouwer van 't Klöpke, poetsengel en voormalig koffiejuffrouw

Donderdag 15 juni 2017.

Bij binnenkomst was de koffie al bijna ingeschonken.

Marietje begon al direct te zeggen "van het verleden kan ik niks

meer vertellen."

Maar na het 2^e kopje koffie begon ze toch te vertellen: Wij begonnen om 09.00 uur tot en met 15.00 uur op de woensdagen. Tussen de middag kregen we koffie met broodjes door Sjaan Lageschaar klaar gemaakt.

Ik kan me nog herinneren dat er in de beginjaren een aantal vrijwilligers, waarvan er enkelen al zijn overleden, bezig was met vouwen en nieten in de dagkapel van de H. Maria Geboortekerk.

Het was toen ook wel gezellig, lekker kletsen, maar we moesten zeker de gedachten erbij houden.

Mevrouw Kortman was er toen ook bij en al was ze op hoge leeftijd zij kon toch goed meekomen. Ook ben ik tot op heden nog actief als poetsengel in de H. Maria Geboortekerk.

En bij de vieringen voor ouderen op de woensdagen was ik ook koffiejuffrouw.

Voor de ouderen is het 't Klöpke beter te lezen in de hand dan digitaal. Marietje zelf heeft een laptop, dan kijkt ze ook op de site van Maria Vlucht.

Ineens schoot haar nog te binnen dat er in de beginjaren ook een moeder, met een zoon van 2 jaar, bij was.

Het zoontje kon met iedereen meepraten en had eigen speelgoed mee.

Toen de koffie op was, was het meeste wel gezegd in dit gesprek.

We hebben veel gepraat, lekkere koffie gehad met wat erbij, maar ze zei: "dit möt allemoal nich in 't Klöpke, want ik wil niet op de veurgrond treden."

Toch mooi zo'n gesprek met haar.

De oorsprong van de naam Maria Vlucht

Toen tijdens de 80-jarige oorlog (1568 – 1648) de Staatse troepen steeds meer

de Spanjaarden verdrongen werd de protestantse godsdienst als officiële godsdienst erkend en de beoefening van het katholicisme steeds meer aan banden gelegd en zelfs verboden. Kloosters werden gesloten en katholieke kerken werden overgedragen aan de protestantse gemeentes. Zo raakten de katholieken van Losser hun kerkgebouw (de oude Martinuskerk) definitief kwijt. Samenkomsten van katholieken werden verboden en in het geniep (wat soms oogluikend was toegestaan) was men aangewezen op schuilkerken (schuurkerken) of de open lucht.

In 1665 moesten de zusters Tertiarissen hun Catharinakloosters in Almelo op last van de Staten Van Overijssel sluiten. Over de grens bij Glane, waar door verdreven paters in 1633 een noodkerkje was opgericht, vonden de zusters onderdak. Het houten noodkerkje werd vervangen door een klooster met een ruime kapel.

schuur bij voormalig klooster

Het klooster kreeg de naam "Maria Vlucht op de Glaan". Voor de Losserse katholieken een unieke gelegenheid om samen te komen. Het klooster werd in 1811 opgeheven, maar een aantal gebouwen en een gedeelte van de gracht zijn nu nog herinneringen aan die tijd. Toen het klooster ophield te bestaan zijn verschillende voorwerpen overgedragen aan de St. Martinuskerk in Losser. Deze kerk was in 1810 in de Franse tijd op last van koning Lodewijk Napoleon (broer van de grote keizer Napoleon) weer overgedragen aan de katholieken.

In 1902 werd een nieuwe kerk gebouwd, de H. Maria Geboortekerk, en de St. Martinuskerk werd afgebroken. De kostbaarheden uit de St. Martinuskerk werden overgeplaatst naar de nieuwe kerk (de huidige H. Maria Geboortekerk) en zijn daar nu nog te bezichtigen.

Op het priesterkoor staan de 4 koorbanken en het kroonjuweel vormen de zeer kostbare apostelbeelden, uit hout gesneden, die geplaatst zijn tegen de zijwand onder het orgel. Samen met verschillende beelden, die in de kerk staan, vormen zij de herinnering aan Maria Vlucht op de Glaan. Toen in 2013 op last van het bisdom de parochies van Losser, Overdinkel, Glanerbrug en Lonneker werden samengevoegd tot één nieuwe parochie was de naam voor deze nieuwe parochie, parochie Maria Vlucht, bijna vanzelfsprekend.

voormalig klooster Maria Vlucht

Het klooster Maria Vlucht

Tussen 1605 en 1626 was Oldenzaal in Spaanse handen en voor Twentenaren het katholieke centrum, waar gedoopt, gevormd en getrouwd kon worden. Toen Oldenzaal in 1626 weer in Staatse handen kwam, begon voor Twentse katholieken een lange periode van achterstelling. Toen raakten ook de katholieken in Losser hun kerkgebouw (de oude Martinuskerk) definitief kwijt, en waren zij genoodzaakt bijeen te komen in schuilkerken of in de open lucht of uit te wijken naar het grondgebied van Münster, waar geen gevaar bestond voor politievallen en arrestaties.

Al snel na hun definitieve achterstelling hadden de katholieken van Losser een uitwijkplaats gevonden direct over de Duitse grens bij Glane, waar verdreven priesters in 1633 een noodkerkje hadden ingericht. Toen het St. Catharinaklooster in Almelo op last van de Staten van Overijssel werd opgeheven, zocht rector Herman ter Hoente in 1665 voor zijn 28 zusters eveneens toevlucht over de grens. Het houten noodkerkje werd toen vervangen door een klooster met een ruime kapel. Vanuit dit nieuwe klooster, dat de naam Maria Vlucht op de Glaan kreeg, werd waarschijnlijk ook de noodkerk op kasteel Ravenhorst in Bardel bediend. Hoewel het vanaf 1645 verboden was om over de grens je godsdienstplichten te vervullen, voelden de Losserse katholieken zich op beide plaatsen veilig. Het klooster van Maria Vlucht zou tot 1811 blijven functioneren.

In de H. Maria Geboortekerk in Losser kan men heden ten dage nog de zeer kostbare apostelbeelden van houtsnijwerk bezichtigen, die in 1633 door de zusters van het vroegere St. Catharinaklooster zijn meegenomen naar Glane. Deze zijn in 1811 overgeplaatst naar de voormalige St. Martinuskerk. Toen deze kerk werd afgebroken zijn ze begin 1900 overgebracht naar de H. Maria Geboortekerk. Tegenwoordig staan de apostelbeelden op een veilige plek in de galerij onder het orgel.

Langzamerhand veranderde de positie van het rooms-katholieke volksdeel. Al vóór 1772 noemde Henricus Ensman, rector van Maria Vlucht, zich ook pastoor van Losser. Hij leidde diensten in de schuilkerk op erve Sweerink in Losser.

In 1777 mochten de katholieken een eigen kerk bouwen aan de Kosterstergaarden, waarvan het dak met stro moest worden bedekt en daarom schuurkerk werd genoemd. De naam van de huidige Schuurkerkstraat herinnert nog aan deze situatie.

Klopjes

Inleiding

In de regeringsperiode van Karel de Grote (768 – 814) en in de jaren daarna werden de bewoners van Twente bekeerd tot het Christendom. De eerste kerken in deze streek stonden in Oldenzaal en in Ootmarsum. In de periode die volgde op de Tachtigjarige Oorlog (1568 – 1648), toen de Spanjaarden waren verdreven, was de uitoefening van katholieke erediensten in onze streken verboden.

Vanaf die tijd werd het protestantisme de overheersende godsdienst in de Nederlanden. Vooral de Rooms-Katholieke gelovigen kregen het soms zwaar te verduren en het was de Rooms-Katholieke priesters vanaf 1633 zelfs niet langer toegestaan de zielzorg uit te oefenen.

Klopjes of in het Twents Klöpkes

In de voor katholieken moeilijke jaren speelden de klopjes of klöpkes een belangrijke rol. Klopjes waren vrome vrouwen, die hadden gekozen voor een leven van eenvoud en dienstbaarheid. Ze leefden niet in kloosters en hadden in tegenstelling tot nonnen niet de gelofte van gehoorzaamheid, zuiverheid en armoede afgelegd. Ze moesten in hun levensonderhoud voorzien door hun diensten aan te bieden aan kerk en samenleving.

In het dagelijkse leven vielen klopjes vaak onder het gezag van een priester. Een klein gedeelte van deze geestelijke dochters leefde samen in grote gemeenschappen. De meeste vrouwen leefden individueel of in kleine groepen van hooguit vijf personen. Hiermee voorkwamen ze onrust bij de protestantse overheid. Van de geestelijke dochters, die buiten een gemeenschap leefden, woonden er veel bij de familie. Dit varieerde van een eigen kamer in het ouderlijk huis of een eigen huisje op het erf van de familie tot zelfstandige huishoudens.

Er zijn in Twente nog enkele klopjeshuizen bewaard gebleven, zoals het klopjeshuis in Borne en het in 1988 fraai herbouwde klöpkeshoes aan de Mekkelhorsterstraat in de buurschap Berghum bij Denekamp. Ook Losser kende zo'n klöpkeshoes. Het stond bij de oude Martinuskerk en is helaas afgebroken.

Vóór 1795 toen katholieken in Nederland hun geloof niet in het openbaar mochten belijden moesten de diensten in het geheim worden gehouden in schuilkerken. De naam Schuurkerkstraat in Losser en in Amsterdam "Ons Lieve Heer op Solder" herinneren nog aan die tijd.

De klöpkes hebben veel bijgedragen aan de gezondheid en het welzijn van de bevolking. Maar hun grootste bekendheid kregen ze door gelovigen te melden dat een priester ergens in het geheim een mis wilde opdragen. Om dit kenbaar te maken moesten de klöpkes met bepaalde kloptekens op deuren kloppen en bij boerderijen op "niendeuren". Ook hadden zij tot taak de verzamelde katholieken te waarschuwen als er gerechtsdienaars in de nabijheid waren. Het is echter onwaarschijnlijk dat het woord klopjes daaruit is ontstaan, omdat het al

voorkwam voordat de reformatie begon.

Ook in afkomst was er veel onderscheid tussen de verschillende klopjes. De vrouwen konden van lage boeren afkomst zijn, maar ook van adel of uit gegoede burgerij komen. Voor vrouwen van gegoede afkomst was het gemakkelijker om tijd aan geestelijk werk te besteden, omdat zij werden onderhouden door hun familie. Klopjes van eenvoudige afkomst moesten zelf aan het werk om te kunnen overleven.

Veel taken van de klopjes waren van religieuze aard. Zo hielpen ze dikwijls bij het voorbereiden van een dienst en gaven ze katholiek onderwijs aan kinderen. Ook kregen ze opdrachten vanuit de parochie zoals het bakken van hosties, het onderhouden van schuilkerken en het huisvesten van priesters. Vanwege het kleine aantal priesters waren de klopjes essentieel om het katholieke geloof in Nederland levendig te houden. De Twentse bevolking noemde hen dikwijls "birjannöakes" (bidvrouwen), vanwege het bijstaan van zieken en stervenden.

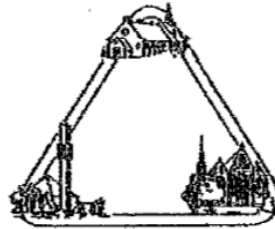
In Losser herinnert de Kloppenstraat nog aan de klopjes van destijds, terwijl de naam van ons parochieblad eveneens afkomstig is van deze geestelijke dochters.

Na de Franse Revolutie in 1789 kreeg Katholiek Nederland haar religieuze vrijheid terug en was het werk van de klopjes voorbij.

Nadat de bisschoppelijke hiërarchie in 1853 was hersteld en er opnieuw kloosters kwamen verdwenen de klopjes geleidelijk. Toch zijn ze in Twente langer dan elders in het land actief gebleven. Zo telde De Lutte in 1866 nog 16 klopjes. Het allerlaatste klopje van Twente was Mina Hassink. Zij is in 1932 in Hengelo overleden.

Foto uit collectie HKL

PAROCHIEBLAD
VOOR
LOSSER
EN GLANE
PASEN 1992

1e jaargang nummer 1

VAN DE PASTORES

Het is een symbolisch gebeuren dat U in deze dagen voor Pasen het eerste nummer ontvangt van het parochieblad voor alle parochianen van beide parochies in Losser.

Pasen, feest van nieuw leven, feest van de Opstanding, zet ons aan om ook op deze wijze nieuw leven in te blazen in ons parochiegebeuren.

Voor velen betekent het horen bij een parochie alleen maar het meevieren van de liturgie. Daar wordt "communio" gevierd, daar voelen we ons verbonden met elkaar, met Jezus en met God.

Maar daarna gaat ieder weer zijns weegs.

En toch gaat het kerkzijn, die "communio" dan ook verder. Op vele wijzen beleven we samen in en vanuit onze parochies ons christen zijn, in onze eigen omgeving, in onze samenleving.

Om dat ook aan elkaar te kunnen laten weten, daartoe is dit parochieblad, dit communicatieblad bedoeld.

Wij als pastores houden dit eerste nummer dan ook graag ten doop en we spreken de wens uit dat het mag bijdragen aan een grotere saamhorigheid. Door informatie naar elkaar toe hopen we dat er veel waardering groeit voor de vele gezichten van kerkzijn. Ja, dat het "grenzeloos" goed zal werken binnen onze Losserse gemeenschap.

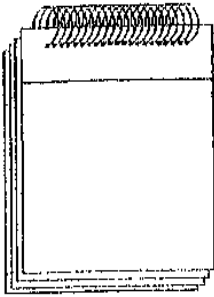
Moge het Licht van de Opgestane Heer schijnen over dit nieuwe initiatief.

En met name danken we nu al de leden van de redactie en allen die hun medewerking hebben toegezegd bij het drukken, het vouwen en bezorgen, voor hun inzet.

Moge het een zege zijn voor ons allen.

Pastor Jacobs, Pastor Smits, Zuster Astrid

VAN DE REDACTIE

Het eerste "jaar" (vanaf Pasen) voor ons parochieblad en al zijn medewerkers zit er weer op. Op wat kleine strubbelingen na is het een goed jaar geweest. De organisatie achter het blad is goed van de grond gekomen en de diverse geleidingen zijn inmiddels ook goed op elkaar ingespeeld.

De redactie is in het bijzonder tevreden over het grote aanbod van kopij; wel wil de redactie iedereen vragen om de sluitingsdatum voor kopij goed in de gaten te houden. Nu gebeurt het nog te vaak dat na de sluitingsdatum hele vrachten kopij binnen komen. Noteer dus alle sluitingsdata van 1993 in uw agenda. U vindt ze op pagina 28 van deze aflevering. In 1993 geldt voor kopij die te laat binnenkomt, dat deze slechts geplaatst kan worden als er nog plaats is.

Hoe gaat het nu verder? In januari 1993 verschijnt het parochieblad met de door de jury bekroonde titel: " 't Klöpke." Wie een beetje Twents kent, weet dat dit niet betekent dat het om een clubje zou gaan. Wie minder goed in Twents is, laten we nog even in spanning zitten; de uitleg volgt in het januarinummeer. Er zullen in 1993 10 afleveringen verschijnen van het parochieblad. Op pagina 28 kunt u zien in welke weken u beslist thuis moet zijn omdat u het blad kunt verwachten.

De redactie bedankt iedereen die zich in 1992 op enigerlei wijze heeft ingezet voor het parochieblad en zij hoopt dat u allen dit prachtige werk in 1993 zult voortzetten. De redactie wenst iedereen een gezegend kerstfeest en een voorspoedig 1993.

Een digitaal Klöpke ???

Eeuwenlang veranderde er weinig in de katholieke kerk. Altijd volle kerken. Maar in de jaren zeventig van de vorige eeuw kwam daar langzaam verandering in. Heel geleidelijk aan werden de kerkgangers minder trouw en zaten de kerken minder vol. Om toch binding te houden met alle parochianen – ook zij die de kerk minder trouw waren – werd in 1992 besloten om over te gaan tot het uitgeven van een kerkblad voor Losser en Glane: 't Klöpke.

Zo'n negen keer per jaar viel/valt het vertrouwde gele boekje in de brievenbus of op de deurmat van de trouwe en minder trouwe gelovigen.

Toch ont kwam en ont komt 't Klöpke niet aan veranderingen in dit computertijdperk. Eerst werd de kopij op papier handgeschreven of getypt op een typemachine aangeleverd, enige tijd later werden diskettes ingeleverd. Met de massale verspreiding en acceptatie van internet en email wordt nu alle kopij bijna kant en klaar aangeleverd. Ook het uiterlijk van 't Klöpke veranderde.

Je kunt je afvragen of 't Klöpke nog wel op papier zou moeten verschijnen. Immers, heb je 't Klöpke gemist of per ongeluk in de oudpapierdoos gemikt dan kun je het blad alsnog lezen door het te downloaden via de site www.mariavlucht.nl.

Daarnaast is het vandaag de dag niet meer ongewoon dat je een digitaal krantenabonnement hebt: waar je je ook bevindt, 's morgens zet je je computer, telefoon, tablet of iPad aan en je bladert en leest digitaal door je ochtendkrant. Voordeel: je bespaart een hoop (oud) papier en als je de letters te klein vindt, kun je ze vergroten, daarmee kan de leesbril aan de kant.

En hoelang duurt het nog voordat wij onze kranten gewoon op onze grote, platte tv's kunnen lezen? Dan is de krant altijd op tijd, groot en duidelijk in kleur en makkelijk te lezen. Toegegeven, het wordt wat lastig om de kruiswoordpuzzels in te vullen.

Ook de brievenbus in of bij de voordeur heeft zijn langste tijd gehad, immers de meeste reclame bereikt je nu al via de computer, net als veel post die we nu (e)mail noemen. Dus waarom over enkele jaren geen volledig digitaal Klöpke?? Bovendien zou je in het kerkportaal een groot scherm kunnen ophangen waarop al het kerknieuws verschijnt. En je lost het vrijwilligersprobleem voor een groot deel op want er zullen dan nog maar een beperkt aantal vrijwilligers nodig zijn. Dat komt dan goed uit.

Ziet u het zitten???

Zo ja of zo nee stuur uw reactie naar klopkelosser@gmail.com.

Van papier

naar digitaal

Dankwoord

Na 25 jaar "t Klöpke" is een woord van dank wel op zijn plaats. Een kwart eeuw lang is dit parochieblad een belangrijk communicatiemiddel. Als geloofsgemeenschap worden we geïnformeerd over de vieringen in onze H. Maria Geboortekerk, is er de "pastor praat", worden we op de hoogte gehouden van activiteiten voor en door deze geloofsgemeenschap en worden ook andere wetenswaardigheden aan ons doorgegeven. De tijd is veranderd. Dat wel. Onze informatiebronnen zijn niet alleen meer de krant en het NOS-journaal. Maar we "checken" het laatste nieuws ook op onze smartphone. Ons wel en wee delen we op Facebook en op andere sociale media. Via "LinkedIn" houden we ons eigen zakelijk netwerk in stand. Maar toch bereikt het "Klöpke" naar mijn mening nog steeds een groot publiek. De oplage is nog steeds aanzienlijk. En daarom is dit parochieblad nog altijd van belang ter verspreiding van het 'goede nieuws'. Zoals er in vroeger tijden aan de deur werd geklopt, om een viering aan te kondigen die op een geheime plek moest

worden gehouden, zo klikt ook nu nog de klep van de brievenbus en valt het "Klöpke" bij U op de deurmat.

Vanwege de woensdagmorgenviering ben ik regelmatig in Losser. Wat me dan opvalt is de grote groep mensen, die een aantal keren per jaar bezig is met het vouwen, nieten en 'bezorgklaar' maken van Uw parochieblad. Het is altijd weer een vrolijke bedoening. Het nuttige wordt met het aangename verenigd. Onderlinge gezelligheid blijft de 'haarlemmer-olie'. Hartelijk dank aan al degenen die zich de afgelopen 25 jaar hebben ingezet voor "t Klöpke". En dank ook aan U, als trouwe lezer. Want daar doen we het tenslotte voor! Uiteraard gaan we als Geloofsgemeenschap Katholiek Losser met de tijd mee. Maar toch bent U in dit dorp ook wel gesteld op tradities. Daarom hoop ik, dat "t Klöpke", ook in deze papieren vorm, nog lang mag blijven bijdragen aan de communicatie tussen pastor, parochie en U als betrokken gelovige van onze kerkgemeenschap.

Pastoor André Monninkhof

Beste parochiaan,

Voor u ligt een nummer van ons parochieblad in een ander formaat en een ongebruikelijke inhoud. 't Klöpke bestaat 25 jaar en de redactie heeft gemeend er goed aan te doen daar door een apart nummer enige aandacht aan te besteden. U zult in dit nummer dan ook niet de gebruikelijke dingen aantreffen, dus geen artikelen in de eerste plaats gericht op de actualiteit, maar meer aandacht voor de voorbije vijftientig jaren.

Tevens wilden we nog eens terug gaan naar de oorspronkelijke doelstelling van een parochieblad, nl. een contact te zijn van kerk en geloofsgemeenschap naar alle parochianen. Dit aparte nummer wordt daarom bezorgd bij iedere ingeschrevene van onze geloofsgemeenschap, zoals dat ook oorspronkelijk de bedoeling was van het parochieblad. Helaas blijkt dat in de voorbije jaren door allerlei oorzaken 't Klöpke niet meer bij iedereen wordt bezorgd.

Mocht dat bij u het geval zijn en stelt u het na het lezen van dit nummer toch op prijs om weer regelmatig het parochieblad te ontvangen dan kunt u dat aangeven bij de gastvrouw, tel. 5381224, of door een mailtje te sturen naar de redactie klopkelosser@gmail.com.

De redactie wil ook in de toekomst regelmatig een waardevol blad laten uitkomen, waarvan we vinden dat zoveel mogelijk parochianen daar gebruik van kunnen maken.

De redactie